

Grans Concerts Vic 23-24

Amb el mecenatge de la
INSTITUCIÓ PUIG-PORRET

**MÚSICA PER A
UN NOU MÓN**

L'Atlàntida
Centre
d'Arts
Escèniques
d'Osona

www.latlantidavic.cat

Diumenge, 8 d'octubre de 2023

A les 18 h - Sala 1 Ramon Montanyà

Durada: 2 h (pausa inclosa)

Miloš Karadaglić, guitarra
Franz Schubert Filharmonia
Tomàs Grau, director

P. Casals (1876-1973):
Sant Martí del Canigó

J. Rodrigo (1901-1999):
Concierto de Aranjuez
Allegro con spirito
Adagio
Allegro gentile

Pausa

A. Dvořák (1841-1904):
Simfonia núm. 9, op. 95 "del nou món"
Adagio - Allegro molto
Largo
Scherzo: Molto vivace - Poco sostenuto
Allegro con fuoco

Si conteniu els estossecs amb un mocador, contribuïreu
a reduir-ne notablement la intensitat del soroll.

Gràcies!

Indrets i ciutats

Lligades als indrets evocats en cada títol, les obres del programa connecten tres compositors desplaçats del seu origen. De manera voluntària en uns casos i, en d'altres, no tant. Perquè si els sons de campana inicials ens evoquen el santuari de **Sant Martí del Canigó**, ben a prop de la Prada de Conflent on Pau Casals viuria l'exili abans d'establir-se definitivament a Puerto Rico, els jardins d'**Aranjuez** revifem el record de la lluna de mel d'un Joaquín Rodrigo que aleshores viu a París. I com probablement sabem, el "**nou món**" ens transporta als Estats Units d'Amèrica que el txec Dvořák descobreix meravellat a finals del segle XIX.

Però més enllà dels espais que inspiren els títols, dues grans ciutats marquen l'arrelament temporal dels seus autors quan les escriuen, ambdues cosmopolites i acollidores, però en moments oposats d'ascens i declivi respectiu. Centre neuràlgic d'estudis, primers treballs i refugi de la Guerra Civil Espanyola, el **París** dels anys trenta anava tancant el seu regnat avantguardista després d'haver acollit músics com Rodrigo, Casals i tants altres artistes de tots els camps. Quasi mig segle abans, contractat amb condicions immillorables per dirigir-hi el recent creat Conservatori Nacional de Música, Dvořák arribava a una creixent **Nova York** que començava a esdevenir la capital cultural que ha estat fins no fa gaire.

Factors compartits

Estrenada al Carnegie Hall de Nova York el 1893, cinquanta anys exactes separen la *Simfonia del nou món* de la sardana *Sant Martí del Canigó*, escrita el 1943. Avui, a pocs dies del 50è aniversari de la mort de Casals (22-10-1973), les podem sentir al costat del *Concierto de Aranjuez* de Rodrigo, estrenat el 1940 al Palau de la Música de Barcelona, on justament va compartir programa amb la simfonia de Dvořák. Més enllà de l'afortunat aparellament en aquell històric cartell de dues de les obres més populars de tot el repertori clàssic, res més sembla unir uns títols que tanmateix tenen altres elements en comú.

Sabem molt bé que popularitat no sempre és sinònim de qualitat, però podem començar subratllant que, més enllà dels aspectes geogràfics i temporals esmentats, els dos factors coincideixen en el concert d'avui. Si bé la producció de Casals no és tan prolífica, ja que ha passat a la història especialment per la seva significació com a intèrpret i referent humanístic, els altres dos compositors, malgrat l'amplitud de la seva producció, són coneguts pel gran públic sobretot per aquestes dues obres.

El nacionalisme musical, inquietud pròpia del Romanticisme que continuarà en el segle XX, serà encara un punt de trobada entre les tres obres. Perfectament identificable a la sardana, més que amb patrons de dansa explícits o citacions melòdiques directes, els altres dos autors ens evoquen els seus orígens emprant harmonies i ritmes d'inspiració folklòrica. D'aquí "l'aroma" bohemí omnipresent en Dvořák o, en el cas de Rodrigo, el so d'un estil que ni ell mateix va poder estar-se d'etiquetar com a "neocasticisme". A la *Simfonia del nou món*, els referents encara s'expandeixen més amb la influència dels cants espirituals negres i ritmes amerindis que l'autor coneix a Amèrica, fins a tal punt que el famós tema del segon moviment ha acabat incorporant una lletra i passant al repertori dels esmentats espirituals.

Tot i pertànyer als dos grans gèneres de la música instrumental, lògicament també hi ha diferències significatives entre la simfonia de Dvořák i el concert de Rodrigo. La principal deriva de l'ús de

la guitarra com a solista, tria insòlita en el seu moment perquè, a part d'alguna modesta excepció, des de Vivaldi que tenim ben pocs concerts per a guitarra. Per les dimensions colossals que havia assolit la plantilla orquestral al seu temps, l'equilibri de volums i timbres va representar tot un repte per a Rodrigo, i serà amb ell que l'instrument entrarà de ple en el repertori simfònic.

Llegir entre línies

Quelcom poc habitual en una sardana, Casals ens evoca l'entorn sacre d'un monestir amb recursos com les campanades inicials o les al·lusions al cant pla en la corda greu. En Dvořák i Rodrigo, les referències extramusicals són menys evidents, però del total de moviments que sumarien la simfonia i el concert, tots plens de força rítmica i magnífiques melodies, els respectius *largo* i *adagio* transcendeixen murs invisibles amb dos temes que sonen a l'inconscient de quasi tots nosaltres. Amb motius inicials relativament propers, en ambdós casos la primera presentació va a càrrec del mateix instrument: el corn anglès, instrument al qual, com al violoncel de Casals, li solen escaure solos especialment commovedors.

Però detalls tècnics apart, ens trobem davant de dos moviments que ens transporten més enllà de l'exquisidesa amb lectures que arriben molt endins. Ambdós són fruit d'intenses evocacions literàries i vivències personals que només podem intuir si ens endinsem en la biografia dels seus autors. Queda entre línies perquè no ho expressen amb un text explícit, però és aquí on veiem que la música (també aquesta tan "popular") és un vehicle privilegiat per transportar-nos a una dimensió més elevada.

Rafael Esteve Alemany

NOTES AL PROGRAMA

El programa de concert de la gira presenta obres mestres de la història de la música que, malgrat la seva varietat, estan inspirades en la música d'arrel i escrites lluny de casa. Per començar el concert escoltarem *Sant Martí del Canigó*, coneguda com la “sardana de l'exili”, un cant a l'esperança escrit per Casals a Prada de Conflent.

Durant la seva estada als Estats Units, Dvořák va tenir contacte amb la música ancestral dels indis americans i amb la música negra. Amb aquestes influències i l'enyorança de la seva Txèquia natal, va compondre una obra lírica i enèrgica a parts iguals que conté les melodies més famoses de l'autor, inclòs el passatge de corn anglès que obre el segon moviment.

Rodrigo va compondre a París el *Concierto de Aranjuez*, una obra plena de sentiment i de color. L'estrena al Palau de la Música li donaria fama mundial i el seu adagio es convertiria en la partitura espanyola més interpretada de tots els temps. La sentirem en mans del montenegrí Miloš Karadaglić que l'ha enregistrat per a Deutsche Grammophon.

MILOŠ KARADAGLIĆ, GUITARRA

Nascut a Montenegro el 1983, es va traslladar a Londres per estudiar a la Royal Academy of Music als 17 anys. Continua vivint i treballant a Londres, tot i que manté estrets lligams amb la seva terra natal. Actua amb una guitarra Greg Smallman del 2017.

Miloš és un dels guitarristes clàssics més famosos del món. La seva carrera va començar el seu ascens meteòric l'any 2011, amb el llançament del seu àlbum debut de Deutsche Grammophon, més venut internacionalment, *Mediterráneo*. Des d'aleshores, s'ha guanyat legions de fans, premis i elogis arreu del món gràcies a les seves llargues gires, sis enregistraments a les llistes i aparicions a la televisió.

Ara exclusiu de Sony Classical, Miloš es compromet a ampliar el repertori de la guitarra clàssica mitjançant l'encàrrec de noves obres. El seu darrer llançament, *The Moon and the Forest*, inclou dos concerts d'estrena mundial, de Howard Shore i Joby Talbot. El seu nou àlbum en solitari es publicarà aquest 2023 i explorarà el barroc i els seus tresors de repertori de guitarra.

El 2016, la *BBC Music Magazine* el va incloure a la seva llista dels sis dels millors guitarristes clàssics del segle passat.

Miloš ha actuat com a solista amb algunes de les orquestres més grans del món: London i LA Philharmonic, Atlanta Symphony, Philadelphia Orchestra, Chicago Symphony, Cleveland Orchestra, Orquesta Nacional de España, Santa Cecilia Rome, NHK Tokyo. El seu recital al Royal Albert Hall va exhaurir les entrades i va ser elogiat per la crítica, causant una sensació mundial.

També podem destacar la seva presència al Festival de Verbier, el Festival de Música de Schleswig Holstein, recitals a Nova York, Londres, Washington DC, concerts amb les Orquestres Simfòniques d'Atlanta i Detroit, l'Orchestre Métropolitain de Montreal, l'Orchestra Hallé, la Filharmònica de Graz i Londres, com també gires a Austràlia, Europa i els EUA. Enguany també debutarà a París amb l'Orchestre Philharmonique de Radio France, interpretant el concert de Howard Shore, *The Forest*.

milosguitar.com

TOMÀS GRAU, DIRECTOR

Director inspirat i de gran sensibilitat, Tomàs Grau és reconegut pel seu gest precís i clar i per la sinceritat de les seves lectures musicals, que busquen transmetre de manera diàfana les veritables emocions que hi ha en cadascuna de les partitures, compartint amb el públic el seu amor per la música.

Ha dirigit, entre d'altres, solistes de talla internacional com Anne-Sophie Mutter, Maria João Pires, Midori, Patricia Kopatchinskaja, Gautier Capuçon, Ivo Pogorelich, Mischa Maisky, Elisabeth Leonskaja, Javier Perianes, Sabine Meyer, Steven Isserlis, Paul Lewis, Alexei Volodin, Stephen Kovacevich, Alexander Melnikov, Seong-Jin Cho, Mark Padmore i Alice Sara Ott a les principals sales de concerts de Catalunya i l'estat espanyol, com el Palau de la Música Catalana, l'Auditori de Barcelona, l'Auditorio Nacional de Madrid o l'Auditorio de Saragossa, com també a escala internacional a la Tonhalle de Zúric.

Actualment és el director titular i artístic de la Franz Schubert Filharmonia i el conviden regularment a dirigir altres formacions, com l'Orquesta Simón Bolívar, Orquesta Nacional

de España, Royal Bangkok Symphony Orchestra, Orquesta Filarmónica de Bogotá, Beethoven Philharmonie, Orquesta Filarmónica de Gran Canaria, Orquesta Sinfónica del Principado de Asturias, ADDA Simfònica, Orquesta Filarmónica de Málaga, Orquesta Sinfónica de la Región de Murcia, Orquesta de Córdoba i Stuttgarter Kammerorchester, entre d'altres. Ha enregistrat per segells com SONY Classical, ARS Produktion (segell de l'any als International Classical Music Awards) o Discmedi.

Entre els seus compromisos més immediats destaca dirigir solistes com Maxim Vengerov, Ermonela Jaho, Anna Fedorova, Miloš Karadagli i Rafael Aguirre.

Nascut a Barcelona l'any 1979, Tomàs Grau realitzà els estudis musicals al Conservatori Superior Municipal de Música de la mateixa ciutat. Prosseguí els seus estudis de direcció a l'Escola Superior de Música de Catalunya, on obtingué el Títol Superior de Direcció d'Orquestra, assolint les màximes qualificacions. Complementà la seva formació en els Wiener Meisterkurse, en l'especialitat de Direcció d'Orquestra.

www.tomasgrau.com

FRANZ SCHUBERT FILHARMONIA

La Franz Schubert Filharmonia ha gaudit des dels seus inicis d'una gran rebuda per part del públic, tant per la seva qualitat artística com per la rellevància dels seus programes.

Formada per una nova generació dels millors músics del país que actuen sota la inspirada direcció de Tomàs Grau, director titular i artístic des dels inicis, la formació ha col·laborat amb solistes com Anne-Sophie Mutter, Maria João Pires, Joshua Bell, Mischa Maisky, Midori, Ivo Pogorelich, Patricia Kopatchinskaja, Rudolf Buchbinder, Elisabeth Leonskaja, Stephen Kovacevich, Gautier Capuçon, Sabine Meyer, Steven Isserlis, Paul Lewis, Alexei Volodin, Roberto Alagna, Mark Padmore, Seong-Jin Cho, Alice Sara Ott, Javier Perianes, Ainhoa Arteta, Asier Polo, Leticia Moreno, Pablo Ferrández, Judith Jáuregui o Iván Martín.

La Franz Schubert Filharmonia ha treballat també amb directors com Josep Pons, Rinaldo Alessandrini, Antoni Ros Marbà, Gábor Takács-Nagy, Salvador Mas, Pablo González, Edmon Colomer, Paul Agnew, Guillermo García Calvo, Thomas Rösner, Virginia Martínez, Jordi Mora, Josep Caballé Domenech, Marzio Conti i Salvador Brotons, entre d'altres.

Ha actuat en sales com el Palau de la Música Catalana, el Gran Teatre del Liceu, l'Auditori de Barcelona, l'Auditorio Nacional de Música de Madrid, l'Auditorio de Saragossa, el Palacio Euskalduna de Bilbao i el Palau de les Arts de València, i ha realitzat gires de concerts a Alemanya, Suïssa i la República Txeca.

La Franz Schubert Filharmonia desplega les seves temporades d'abonament a Barcelona, Tarragona i Lleida, i té l'honor de ser, des de l'any 2009, l'orquestra resident del Vendrell, vila natal del gran mestre Pau Casals.

L'activitat discogràfica de la formació compta amb diversos discos, entre els quals podem destacar *Die Romantische Seele* amb la pianista Judith Jáuregui, produït pel segell alemany ARS Produktion (guanyador dels International Classical Music Awards) i nominat als Premis Opus Klassik, i *Alba Eterna*, òpera del compositor Albert Guinovart, produïda pel segell Sony Classical.

www.franzschubertfilh.com

Propers concerts

12.11.23

TEMPUS TRIO

Un trio de prestigi amb denominació d'origen

DIUMENGE 12 DE NOVEMBRE

A les 18 h

Preu: 10 € - 20 €

01.12.23

AMANDINE BEYER & I PIZZICANTI

Mozart versus Boccherini, amb una de les referents internacionals del violí

DIVENDRES 1 DE DESEMBRE

A les 20 h

Preu: 10 € - 28 €

14.12.23

AZAHAR ENSEMBLE

Un quintet de vent de prestigi internacional

DIJOUS 14 DE DESEMBRE

A les 20 h

Preu: 10 € - 28 €

Informació i venda d'entrades

www.latlantidavic.cat

(estalviaràs 1 € per entrada si ets Padrí o Amic)

Taquilles de L'Atlàntida

De dimecres a divendres de 15.30 h a 19.30 h

Dissabtes de 10 h a 13 h

Una hora abans de cada espectacle

Organitza

Amb el mecenatge

Ajuntament de Vic

Vic,
ciutat a la
mesura humana

Patrocina

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET

FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

LA VANGUARDIA

Amb el suport

Diputació
Barcelona

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Col·laboradors

